

פרק שמיני כל הרוקין

דף כא

הלכה א'

רוקין הנמצאים שבירושלים

א. דעת רבי מאיר.

כל רוק הנמצא בירושלים חזקתו טהור, ואין לחוש שמא הוא רוק של זב או נדה שהם אב הטומאה ומטמאים אדם וכלים, כי רוב הרוקין טהורים הם ויש לילך אחר הרוב. ואין יוצא מכלל זה, אלא רוק הנמצא בשוק העליון של ירושלים, ששם היו נוכרים^א קבועים, ודינם כזבים לכל דבר. לדברי רבי אבין בשם רבי יהושע בן לוי שם היו יושבים כובסים נוכרים. ולדברי רבי חנינה שם היו נוכרים, שהיו נותרים שם חיות ששם ערוד^ב.

ב. דעת רבי יוסי.

בשאר ימות השנה, מצויים זבים וזבות, ומהלכים שבולת [=באמצע הדרכים], והטהורים מסתלקים לצידי הדרכים, מקום שאין הרבים הולכים, ומזהירים לכל טמא שלא יגע בהם. ולכן, בשאר ימות השנה, רוק הנמצא באמצע הדרכים, טמא, ששם הילוך הטמאים, והנמצא בצדדים, טהור, ששם הילוך הטהורים.

ובימות הרגל, רוב ישראל טהורים, כי חייב אדם לטהר עצמו ברגל, וכן נאמר "וַיֵּאָסֶף כָּל אִישׁ וְשָׁאֵל אֶל הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבָרִים" (שופטים כ' י"א), שכולם חברים, הנזהרים להיות טהורים, וכל טמא שאינו יכול להיטהר, פורש לצידי הדרכים, ומזהיר לכל שלא יטמאו בו, והטהורים הולכים באמצע הדרכים. ולכן בשעת הרגל, רוק הנמצא באמצע הדרכים, טהור, ששם הילוך הטהורים, והנמצא בצדדים, טמא, ששם הילוך הטמאים.

-

^א עיין רש"י בפסחים י"ט ע"ב ד"ה של שוק העליון, שם היו מתקבצים טמאים שלא לטמא את חבריהם. ותמוה, למה לא פירש טעמא דגמרא, דכולה סוגיה סבירא ליה כן. [משנת אליהו].

^ב ערוד הוא חמור הבר. וערוד הוא מין חיה הבא מן הצב והנחש.